

**Nepriklausomos pagrįsto patikinimo patikros ataskaitos išvada – apyvartinių taršos leidimų prekybos
ES ATLPS metinių ataskaitų teikimas**

DUOMENYS APIE VEIKLOS VYKDYTOJĄ	
Veiklos vykdytojo pavadinimas:	"Lietuvos energijos gamyba" AB
Įrenginio pavadinimas:	Elektrėnų kompleksas (buv. Lietuvos elektrinė)
Įrenginio adresas:	Elektrinės g.21, Elektrėnai, LT-26108 Lietuva
Unikalus kodas:	LT0000000000000087
ŠESD leidimo numeris:	T-V.1-2/2014
Atitinkamų patvirtintų SP data (-os) ir kiekvieno plano galiojimo laikotarpis:	Versija 3, patvirtinta 2014.08.29
Tvirtinančioji kompetentinga institucija:	Lietuvos Aplinkos apsaugos agentūra
Kategorija:	C
Ar įrenginys yra mažos taršos?	Ne
Veiklos rūšis pagal 1 priedą:	Deginimas

DUOMENYS APIE IŠMETAMUS TERŠALUS	
Ataskaitiniai metai:	2016
Informacinis dokumentas:	Elektrėnų komplekso 2016 metų ŠESD ataskaita, pasirašyta V. Andziulio
Išmetamųjų teršalų ataskaitos data:	2017-03-20
Proceso metu išsiskiriančios ŠESD (tCO _{2e}):	0,00
Degimo metu išsiskiriančios ŠESD (tCO _{2e}):	200670,00
Iš viso išsiskiriančių ŠESD (tCO _{2e}):	200670,00
Degimo sukėlėjai:	Gamtinės dujos, Mazutas, Biokuras
Proceso sukėlėjai:	-
Taikyta metodika:	taikoma skaičiavimu grindžiama metodika
Taikyti išmetamųjų teršalų faktoriai:	Gamtinių dujų teršalų faktorius - 55,53 tCO ₂ /TJ Mazuto teršalų faktorius - 75,27 tCO ₂ /TJ Biokurui taikomas šaliai būdingas išmetamųjų teršalų faktorius (2a pakopa)
Veiklos vykdytojo / įrenginio pasikeitimai per ataskaitinius metus:	Deginimo įrenginių Nr. 5 ir 6 pašalinimas; Galios pasikeitimas

PATIKROS VEIKLOS VIETOJE DUOMENYS	
Atliekant patikrą lankytasi veiklos vykdytojo / įrenginio veiklos vietoje:	Taip
Apsilankymo (-ų) data (-os):	2017-03-03
Veiklos vietoje praleistų dienų skaičius:	1
Patikrą (-as) veiklos vietoje atliekančio ES ATLPS auditoriaus (audito vadovo) / technikos ekspertų vardai ir pavardės:	Arnoldas Vaičaitis, Lina Žibienė (techninis ekspertas)
Sprendimo nevykti į veikos vietą pagrindimas:	Netaikoma
Kompetentingos institucijos rašytinio leidimo nevykti į veikos vietą data:	Netaikoma

ATITIKTIS ES ATLPS TAISYKLĖMS	
Ar tenkinami stebėsenos plano reikalavimai?	Ne Neatitiktimai pateikti Priede Nr. 1
Ar tenkinamos leidimo sąlygos?	Taip
Ar tenkinami ES reglamento dėl S ir A reikalavimai?	Ne Neatitiktimai pateikti Priede Nr. 1
Ar tenkinami ES reglamento dėl U ir R reikalavimai?	
14 straipsnio a punktas ir 16 straipsnio 2 dalies f punktas. Išsamus duomenų ir jų šratų nuo šaltinio patikrinimas:	Taip Jei taip, ar tai patikrinta vietoje? Taip

14 straipsnio b punktas. Kontrolė tinkamai dokumentuota, įgyvendinta, prižiūrima ir ja veiksmingai mažinama būdingoji rizika:	Taip
14 straipsnio c dalis. Stebėsenos plane nurodytos procedūros yra tinkamai patvirtintos dokumentais, įgyvendintos, prižiūrimos ir jomis veiksmingai mažinama būdingoji rizika ir kontrolės rizika:	Taip
16 straipsnis. Duomenų patikra:	Taip
17 straipsnis. Stebėsenos metodikos taikymo tinkamumas:	Taip
17 straipsnio 4 dalis. Pranešimas apie numatomus arba padarytus pakeitimus:	Ne Žiūrėti Priedą Nr. 1
18 straipsnis. Trūkstatų duomenų gavimo metodų patikra:	Ne Netaikoma
19 straipsnis. Neapibrėžties vertinimas:	Taip
Ar laikomasi kompetentingos institucijos (priedas Nr. 2) gairių dėl S ir A?	Taip
Ištaisyta (-os) ankstesnių metų neatitiktis (-ys):	Ne. Detaliau, žiūrėti Priedą Nr. 1
Pakeitimai ir pan., nustatyti, bet nepranešti kompetentingai institucijai / neįtraukti į atnaujintą SP:	Ne. Detaliau, žiūrėti Priedą Nr. 3

ATITIKIMAS STEBĖSENOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO PRINCIPAMS

Tikslumas:	Taip
Užbaigtumas:	Taip
Nuoseklumas:	Taip
Palyginamumas su kitais laikotarpiais:	Taip
Skaidrumas:	Taip
Metodikos vientisumas:	Taip
Nuolatinis tobulinimas:	Taip. Dėl rekomendacijų žiūrėti Priedą Nr. 1

IŠVADA

IŠVADA – pripažinta tinkama su komentarais:	Atlikome pirma nurodyto veiklos vykdytojo metinėje išmetamųjų šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekio ataskaitoje nurodytų duomenų, kurie pateikti pirma, patikrą. Remiantis atliktais patikros darbais (žr. priedą Nr. 2), šie duomenys yra nurodyti teisingai, išskiriant:
Komentarai, kurie patikslina išvadą:	<ol style="list-style-type: none"> <i>Įrenginio galia buvo sumažinta, apie tai pranešta Atsakingai Institucijai, tačiau tai neatsispindi dokumentuose, derintuose su Atsakinga Istitucija, ir jie nepakoreguoti iki pateikiant vertinimo išvadą (žr. Priedą Nr. 1).</i> <i>Nustatyti neatitikimai ir dokumentų nesilaikymo problemos (žr. Priedą Nr. 1).</i>

PATIKROS GRUPĖ

ES ATLPS audito vadovas:	Elmu Potter
ES ATLPS auditorius (-iai):	Arnoldas Vaičaitis
Technikos ekspertas (-ai) (ES ATLPS auditorius):	Lina Žibienė
Nepriklausomą peržiūrą atliekantis asmuo:	Katrin Keis
Technikos ekspertas (-ai) (Nepriklausoma peržiūra):	-

Pasirašyta šio asmens vardu:	
Įgalioto pasirašyti asmens vardas ir pavardė:	<i>Elmu Potter</i>
Išvados data:	<i>2017-03-27</i>
Tikrintojo pavadinimas:	<i>ÅF-Consulting AS</i>
Kontaktinis adresas:	<i>Akadeemia tee 21/3, 12618 Tallinn, Estonia</i>
Patikros sutarties data:	<i>2016-10-25</i>
Ar tikrintojas yra akredituotas ar sertifikuotas fizinis asmuo?	akredituotas
Nacionalinės AĮ arba vertintoją sertifikavusios nacionalinės institucijos pavadinimas:	<i>Estonian Accreditation Centre</i>
Akreditavimo / sertifikavimo kodas:	<i>V002</i>

**Patikros ataskaita – apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
ES ATLPS metinių ataskaitų teikimas**

"Lietuvos energijos gamyba" AB

Priedas Nr. 1A. Netikslumai, neatitiktys, nukrypimai ir rekomenduojami patobulinimai

A. Neištaisyti netikslumai, kurie nebuvo ištaisyti iki patikros ataskaitos parengimo	Esminiai?
A1 Netaikoma	pasirinkite

B. Neištaisytos neatitiktys patvirtintam stebėsenos planui įskaitant patvirtinto plano ir faktinių šaltinių, sukėliklių, ribų ir pan. neatitikimus, nustatytus	Esminiai?
---	------------------

B1	Patvirtintame stebėsenos plane yra nurodyti taršos šaltiniai S3 (deginimo įrengimas 5) ir S4 (deginimo įrengimas 6). 2016 metais 5 ir 6 įrenginiai buvo atjungti. Tai neatitinka patvirtinto stebėsenos plano. Veiklos vykdytojas apie planuojamą ar jau įvykusį galios pokytį, veiklos lygio pokytį informavo Atsakingą Instituciją 2016-12-05 laišku Nr. (2.1)-A4-12169. Stebėsenos planas turi būti atnaujintas ir patvirtintas Kompetetingos Institucijos.	Ne
B2	Patvirtintame stebėsenos plane yra nurodyti matavimo prietaisai, kurie nereikalingi ir nenaudojami faktiniame stebėsenos procese. Stebėsenos planas turi būti atnaujintas.	pasirinkite
B3		pasirinkite

C. Neištaisyti neatitikimai SAR, kurie buvo nustatyti atliekant patikrą	Esminiai?
--	------------------

C1	Įrenginyje įvyko fizinis pasikeitimas atjungiant deginimo įrengimus Nr. 5 ir Nr. 6 ir dėl to stipriai sumažėjo galia. Toks galios sumažėjimas galėjo turėti įtakos taršos leidimų įrenginiui paskirstymui, tačiau tai neatsispindi dokumentuose, derintuose su Atsakinga Istitucija, ir jie nepakoreguoti iki pateikiant vertinimo išvadą. Tai neatitinka SAR 12 ir 14 straipsnių reikalavimų.	Ne
C2	Patvirtintame stebėsenos plane teigiama, jog biokuro GŠV vertei taikoma 2a pakopa. Tačiau Veiklos vykdytojas pats nustato biokuro GŠV vidinei energijos gamybos apskaitai, todėl jas naudojant galėtų naudoti aukštesnę biokuro GŠV pakopą ir pagerinti stebėsenos procesą. Tai neatitinka SAR 26(3) straipsnio reikalavimų.	Ne
C3	Įrenginyje yra mažas avarinis dyzelinis generatorius kaip papildomas taršos šaltinis (nenaudotas 2016 metais), kuris neaprašytas stebėsenos plane. Tai neatitinka SAR 14 ir 15 straipsnių reikalavimų.	Ne
C4		pasirinkite

D. Rekomenduojami patobulinimai, jei yra

D1	Remiantis patvirtintu stebėsenos planu biokuro GŠV nustatyti taikoma 2a pakopa. Visi gaunami biokuro kroviniai yra pasveriami ir paimamas mėginys kokybės parametru nustatymui, kurio rezultatai naudojami Veiklos vykdytojo vidinei energijos gamybos apskaitai. Ši turima informacija apie biokurą įgalintų Veiklos vykdytoją pasiekti aukštesnę pakopą. Siūloma išnagrinėti galimybes naudoti aukščiausią 3 pakopą biokuro GŠV nustatyti, arba gauti sutikimą iš Kompetetingos Institucijos, jog tai daryti nėra reikalinga.
D2	

E. Ankstesnių metų neatitiktys, kurios NEbuvo pašalintos.

Čia nereikia išvardyti ankstesnėje patikros ataskaitoje nurodytų ankstesnių metų neatitiktį, kurios buvo ištaisytos.

E1	2017.05.27 Veiklos vykdytojas atliko ir Atsakingai Institucijai pateikė pagerinimų, atliktų atsižvelgiant į praėjusio tikrinimo (2015 metų) metu gautas pastabas, ataskaitą. Veiklos vykdytojas iki šiol neparengė mazuto apskaitos procedūrų atsižvelgiant į praėjusio tikrinimo metu gautas pastabas: neapibūdino visų mazuto mėginių ėmimo taršos faktoriams ir šilumingumui nustatyti procedūrų.
E2	

Priedas Nr. 1B. Duomenų spragų užpildymo metodikos

Ar buvo reikalingas duomenų spragų užpildymo metodas?	ne
Jeigu taip, ar iki patikros užbaigimo jį patvirtino KI?	pasirinkite
Jeigu ne,	
- ar buvo taikomas konservatyvus metodas (jeigu ne, pateikite daugiau informacijos)	taip
- ar taikant metodą atsirado esminis netikslumas (jeigu taip, pateikite daugiau informacijos)	ne

Patikros ataskaita – apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
ES ATLPS metinių ataskaitų teikimas

"Lietuvos energijos gamyba" AB

Priedas Nr. 2. Papildoma išvada svarbi informacija

Patikros tikslai ir sritis:	Patikrinti veiklos vykdytojo arba orlaivio naudotojo metinius išmetamųjų teršalų kiekius [tonkilometrų duomenis] siekiant pateikti pagrįstą patikinimą, skirtą metinei išmetamųjų teršalų ataskaitai [tonkilometrų duomenų ataskaitai] (pateikiant santrauką pridedamoje išvadoje), teikiamai pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, ir patvirtinti atitiktų patvirtintiems stebėsenos reikalavimams, patvirtintam stebėsenos planui ir ES stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamentui.
Atsakomybė:	<p>Veiklos vykdytojas arba orlaivio naudotojas atsako už metinių išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekių [tonkilometrų duomenų] parengimą ir teikimą ES ATLPS vadovaujantis taisyklėmis ir patvirtintu stebėsenos planu (kaip nurodyta pridedamoje išvadoje); už visą informaciją ir įvertinimus, kurie pagrindžia pateiktus duomenis; už įrenginio tikslų, susijusių su ŠESD informacija, nustatymą ir atitinkamų procedūrų, veiklos vadybos ir vidaus kontrolės sistemų, iš kurių gaunama teikiama informacija, sukūrimą ir įgyvendinimą.</p> <p>Kompetentinga institucija atsako už:</p> <ul style="list-style-type: none">- leidimų išdavimą veiklos vykdytojams ar orlaivių naudotojams ir jų keitimą- Reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl stebėsenos ir ataskaitų teikimo (SAR) reikalavimų ir galiojančių leidimų sąlygų vykdymą;- susitarimą dėl tam tikrų patikros proceso aspektų, pvz., nevykimo į veiklos vietą; Esant išskirtinėms aplinkybėms, įskaitant nurodytąsias SAR 70 straipsnio 1 dalyje ir 70 straipsnio 2 dalyje, KI gali ATLPS nustatyti veiklos vykdytojo arba orlaivio naudotojo išmetamųjų teršalų kiekius [tonkilometrų duomenis]. <p>Vadovaujantis patikros sutartimi ir Komisijos reglamentu (ES) Nr. 600/2012 dėl akreditavimo ir patikros, tikrintojas (nurodytas išvadoje) atsako už veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo patikros atlikimą ginant viešąjį interesą ir turi būti nepriklausomas nuo veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo ir kompetentingų institucijų, atsakingų už Direktyvos 2003/87/EB taikymą. Tikrintojas turi suformuluoti nepriklausomą išvadą remdamasis metinėje išmetamųjų teršalų ataskaitoje [tonkilometrų duomenų ataskaitoje] pateiktos informacijos ir duomenų analize ir su šia išvada supažindinti veiklos vykdytoją arba orlaivio naudotoją. Taip pat nurodome, jeigu, mūsų manymu:</p> <ul style="list-style-type: none">• metinė išmetamųjų teršalų ataskaita [tonkilometrų duomenų ataskaita] yra arba gali būti susijusi su netikslumais (praleidimais, iškreipymais ar klaidomis) arba neatitiktimis, arba• veiklos vykdytojas ar orlaivio naudotojas nesilaiko Reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų, net jeigu kompetentinga institucija yra patvirtinusi stebėsenos planą.• ES ATLPS auditorius / audito vadovas negavo visos informacijos ir paaiškinimų, kurie yra reikalingi patikrinimui atlikti siekiant pateikti pagrįstą patikinimą, arba• veiklos vykdytojo arba orlaivio naudotojo išmetamųjų teršalų stebėsenos ir ataskaitos teikimo veiklą ir (arba) patvirtinto stebėsenos plano ir Reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų vykdymą galima tobulinti.
Atlikti darbai ir išvados pagrindas:	Patikrą atlikome vadovaudamiesi toliau nurodytais informaciniais patikros kriterijų dokumentais. Remdamiesi atlikta rizikos analize, išnagrinėjome įrodymus siekdami pagrįstai įsitikinti, kad su duomenimis susiję kiekiai ir informacija buvo tinkamai parengti vadovaujantis reglamentais ir ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos principais, išdėstytais toliau nurodytuose ES ATLPS kriterijų informaciniuose dokumentuose, bei patvirtintu veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo stebėsenos planu. Taip pat esant būtinybei vertiname veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo įverčius ir sprendimus, padarytus rengiant duomenis, ir vertinant bendrą duomenų pateikimo metinėje išmetamųjų teršalų ataskaitoje [tonkilometrų duomenų ataskaitoje] tinkamumą bei esminių netikslumų tikimybę.
Svarbos lygis	Jeigu kitaip nenurodyta priede Nr. 1, svarbos lygis sudarė 5 proc. viso per patikrintą laikotarpį išmestų teršalų kiekio, nurodyto ataskaitoje.
	2%
	ŠESD kiekybinis įvertinimas susijęs su būdingąja neapibrėžtimi dėl matavimo prietaisų ir testavimo metodikų pajėgumų bei nepakankamų mokslinių žinių, kurių pagrindu nustatomi išmetamųjų teršalų faktoriai ir pasaulinio atšilimo potencialas.

Informaciniai dokumentai, kuriais buvo remtasi:	<p><u>Patikros atlikimas (1) – akredituotiems tikrintojams</u></p> <p>1) Komisijos reglamentas (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo ŠESD kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (APR).</p> <p>2) EN ISO/IEC 14065:2013 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Reikalavimai, keliami įstaigoms, patvirtinančioms ir tikrinančioms šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruotą kiekį, ir taikomi akredituojant jas arba kitaip pripažįstant.</p> <p>3) EN ISO/IEC 14064-3:2012 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 3 dalis. Techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruoto kiekio patvirtinimo ir patikrinimo.</p> <p>4) IAF MD 6:2014 IAF privalomasis dokumentas dėl ISO 14065:2013 taikymo (išduotas 2014 kovo mėn. 2 d.)</p> <p>5) Europos Komisijos tarnybų parengtos patikros ir akreditavimo gairės</p> <p>6) Europos akreditavimo organizacijos dokumentas Nr. EA-6/03, nustatantis tikrintojų pripažinimą pagal ES ATLPS direktyvą</p> <p>Valstybių narių gairės pateikiamos žemiau: Pasirinkti aktualias gaires iš dokumentų sąrašo Pasirinkti aktualias gaires iš dokumentų sąrašo</p>
	<p><u>Patikros atlikimas (2) - papildomi kriterijai akredituotiems vertintojams, kurie taip pat yra finansinio užtikrinimo tiekėjai</u></p> <p>8) 3000-asis tarptautinis užtikrinimo užduočių standartas: užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės informacijos auditus ar peržvalgas, išduotos tarptautinės audito ir užtikrinimo standartų valdybos</p> <p>9) 3410-asis tarptautinis užtikrinimo užduočių standartas: užtikrinimo užduotys dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų aspektais ataskaitų, išduoto tarptautinės audito ir užtikrinimo standartų valdybos</p>
	<p><u>Patikros atlikimas (3) - vertotojams, akredituotiems pagal APR 54(2) straipsnį</u></p> <p>1) Komisijos reglamentas (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (APR)</p> <p>2) ES gairės dėl sertifikuotų vertintojų plėtros Komisijos tarnybų</p> <p>3)reikia įterpti kitus reikalavimus/gaires, kurie taikomi akredituotiems vertintojams, t.y. kitos vietovės taisyklės taikytinos akreditavimo procese</p>
	<p><u>ES ATLPS taisyklės ir kt.</u></p> <p>A) Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (SAR)</p> <p>B) Europos Komisijos tarnybų parengtos ES gairės dėl suderinto Stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamento aiškinimo</p> <p>C) Europos Komisijos tarnybų parengtos ES rekomendacijos dėl suderinto APR aiškinimo</p> <p>D) reikia įterpti kitus taikomus nacionalinius reikalavimus/gaires</p>

Patikros išvada – apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema
ES ATLPS metinių ataskaitų teikimas

"Lietuvos energijos gamyba" AB

Priedas Nr. 3. Sąlygų, pakeitimų, paaiškinimų, nukrypimų santrauka

A) patvirtinti kompetentingos institucijos, tačiau užbaigus patikrą dar NEįtraukti į atnaujintą leidimą / stebėsenos planą

1	Netaikoma
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

B) nustatyti tikrintoją, bet NEpateikti ataskaitoje iki ataskaitinių metų gruodžio 31 d.

Čia reikėtų nurodyti įrenginio pajėgumo, veiklos lygio ir (arba) eksploataavimo pakeitimus, kurie gali turėti įtakos leidimų paskirstymui, taip pat stebėsenos plano pakeitimus, kurių iki patikros užbaigimo nėra patvirtinusi kompetentinga institucija

1	Įrenginio galia sumažėjo dėl deginimo įrengimų Nr. 5 ir 6 atjungimo. Tai galios pokytis, kuris neatsispindi dokumentuose, derintuose su Atsakinga Istitucija, ir jie nepakoreguoti iki pateikiant vertinimo išvadą.
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	